

Κείμενο

[Οι διαδικτυακές επαφές στο περιβάλλον του Facebook]

Το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουν ερευνητικές μελέτες για τις αναπαραστάσεις της φιλίας στην πραγματική και τη διαδικτυακή ζωή, είναι ότι δεν μπορούμε να μιλάμε για φιλία όταν αναφερόμαστε στα κοινωνικά δίκτυα και συγκεκριμένα στο Facebook. Οι αναπαραστάσεις της φιλίας στην καθημερινή μας πραγματικότητα διαφέρουν ουσιωδώς από τις αναπαραστάσεις της «φιλίας» στο Facebook. Οι λόγοι που οδηγούν σ' αυτό το συμπέρασμα αναλύονται παρακάτω.

Συγκεκριμένα, από τις σχέσεις που αναπτύσσονται στο Facebook απουσιάζουν τα βασικά στοιχεία που ορίζουν τις φιλικές σχέσεις στην εκτός δικτύου πραγματικότητα. Το πρώτο βασικό στοιχείο είναι η **απουσία** ουσιαστικής επικοινωνίας. Η επικοινωνία που αναπτύσσεται στο περιβάλλον του Facebook χαρακτηρίζεται ως «σχολιασμός» και «συμπλήρωμα της εκτός δικτύου επικοινωνίας». Επίσης, οι σχέσεις αυτές χαρακτηρίζονται από την έλλειψη οικειότητας, εμπιστοσύνης, συναισθήματος, ψυχολογικής υποστήριξης και αμοιβαιότητας, στοιχείων τα οποία είναι απαραίτητα για τις φιλικές σχέσεις εκτός δικτύου. Το Facebook αποτελεί ένα απρόσωπο περιβάλλον, όπου η έκφραση **βαθύτερων** συναισθημάτων καθίσταται αδύνατη, καθώς οτιδήποτε διατυπώνεται βρίσκεται δημόσια εκτεθειμένο. Επιπλέον, η αμφιβολία μεταξύ προσώπου ή προσωπίου, δηλαδή η **αμφιβολία** για την πραγματική ταυτότητα των χρηστών, δεν αφήνει περιθώρια, για να έρθουν δύο άνθρωποι πιο κοντά και να μπορέσουν να αναπτύξουν μια ουσιαστική, φιλική σχέση.

Μία ακόμη αιτία προβληματισμού για τη χρήση του όρου «φιλία» σχετίζεται με το γεγονός ότι οι περισσότεροι παράγοντες που θεωρούνται βασικοί για τη διαμόρφωση φιλικών σχέσεων είναι απόντες από το Facebook. Ο α-τοπικός χαρακτήρας των διαδικτυακών κοινοτήτων δεν επιτρέπει τη φυσική **εγγύτητα**, η οποία κατά γενική ομολογία είναι απαραίτητο στοιχείο για τη διατήρηση μιας φιλικής σχέσης. Ακόμα και αν μια φιλία είναι δυνατό να διατηρηθεί εξ αποστάσεως, αυτό προϋποθέτει ότι η φυσική συνάντηση των ατόμων έχει προϋπάρξει της απομάκρυνσης και υπάρχει πάντα η προσδοκία της επιστροφής. Το Facebook, όπως και οποιαδήποτε άλλη διαδικτυακή κοινότητα, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αντικαταστήσει την πρόσωπο με πρόσωπο επαφή. Αυτό που μπορεί να κάνει είναι να υποκαταστήσει ως μέσο επικοινωνίας τη **φυσική** απουσία του άλλου και αυτό είναι ίσως μία από τις

σημαντικότερες λειτουργίες του, ιδιαίτερα αν ληφθούν υπόψη οι γρήγοροι ρυθμοί του σύγχρονου τρόπου ζωής.

Μπορούμε, επομένως, να ισχυριστούμε ότι το Facebook δεν είναι ένα περιβάλλον που προσφέρεται για την ανάπτυξη φιλικών σχέσεων, με την έννοια που έως τώρα τους αποδίδαμε στην εκτός διαδικτύου ζωή. Είναι ένα περιβάλλον το οποίο μέσω της κοινωνικής ανταλλαγής μπορεί απλώς να αναπληρώσει την αίσθηση της κοινότητας, αίσθηση που τείνει να εξαφανιστεί μέσα στην ανωνυμία των σύγχρονων μεγαλουπόλεων.

Μ. Σαβράμη (2008). *Αναπαραστάσεις της φιλίας στην πραγματική και στη διαδικτυακή ζωή: Η περίπτωση του FaceBook*. Μεταπτυχιακή έρευνα. Πανεπιστήμιο Αθήνας: Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 80 – 100 λέξεις.

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Τι εννοεί η ερευνήτρια με τη φράση «το Facebook μπορεί απλώς να αναπληρώσει τη (χαμένη) αίσθηση της κοινότητας»; Να γράψετε την απάντησή σας σε μία παράγραφο (50 – 70 λέξεις).

(μονάδες 10)

B2α. Να επισημάνετε τα δομικά μέρη της τρίτης παραγράφου (Μία ακόμη αιτία... τρόπου ζωής) του κειμένου.

(μονάδες 2)

B2β. Να γράψετε έναν πλαγιότιτλο για την τρίτη παράγραφο.

(μονάδες 3)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1α. Να γράψετε μία αντώνυμη λέξη για καθεμιά από τις ακόλουθες λέξεις του κειμένου με την **έντονη γραφή**, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία τους στο κείμενο: **απουσία, βαθύτερων, αμφιβολία, εγγύτητα, φυσική.**

(μονάδες 5)

Γ1β. Να γράψετε μία πρόταση για καθεμιά από τις αντώνυμες λέξεις που εντοπίσατε, έτσι ώστε να γίνεται φανερό η σημασία τους (μπορείτε να διαφοροποιήσετε τον γραμματικό τύπο, δηλαδή την πτώση, τον αριθμό, το γένος κ.λπ.).

(μονάδες 5)

Γ2α. «Το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουν ερευνητικές μελέτες για τις αναπαραστάσεις της φιλίας στην πραγματική και τη διαδικτυακή ζωή είναι ότι δεν μπορούμε να μιλάμε για φιλία, όταν αναφερόμαστε στα κοινωνικά δίκτυα και συγκεκριμένα στο Facebook»:

Στην παραπάνω περίοδο λόγου η αρθρογράφος χρησιμοποιεί μία αναφορική πρόταση. Αφού την εντοπίσετε, να την εντάξετε είτε στην κατηγορία των ονοματικών προσδιοριστικών είτε των ονοματικών παραθετικών προτάσεων, με βάση τη σημασία που αποκτά η πρόταση από τα συμφραζόμενα.

(μονάδες 2)

Γ2β. Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

(μονάδες 3)